Maa- ja metsätalousministeriö
Maatalousneuvos Arja-Leena Kirvesniemi
Johtava tietohallintoasiantuntija Mika Tuikkanen

MUISTIO
27.5.2016

Eduskunnan valtiovarainvaliokunnan maatalousjaoston asiantuntijakuuleminen 27.5.2016

HALLITUKSEN ESITYS 88/2016 vp EDUSKUNNALLE VUODEN 2016 TOISEKSI LISÄTALOUSARVIOKSI

CAP2020-uudistus ja ohjelmakauden 2014-2020 toimeenpano ovat vaatineet merkittävää panostusta hyvin monimutkaisten säädösten ja tukijärjestelmäkokonaisuuden edellyttämään toimeenpanoon. Tietojärjestelmistä ”Tukisovellus” toimii keskeisenä EU-säädösten tarkoittamana integroidun hallinto- ja valvontajärjestelmän (IACS) työkaluna ja toimeenpanon välineenä maataloustukien hakemisessa, valvonnassa, laskennassa ja maksatuksissa. Tukisovelluksen kehittämishanke on aloitettu jo esiselvityksellä 2010 ja varsinaisella toteutuksella 2012.

Järjestelmäkokonaisuuden omistaja on Maaseutuvirasto (Mavi), jolle on laissa säädetty vastuu järjestelmän kehittämisestä ja ylläpidosta. Maaseutuvirasto toteuttaa järjestelmän kehitystyötä yhdessä Maanmittauslaitoksen tietopalvelukeskuksen (Mitpa) kanssa.

Rahoitus- ja henkilöresurssien niukkuus on ollut ongelmana Tukisovellusta kehitettäessä. Projektin laajuudesta sekä säädösvalmistelun ja toimeenpanon tiukasta aikataulusta johtuen projektin toteutus on jouduttu aloittamaan ennen säädösten valmistumista. Tästä johtuen projektin aikana on tullut esille myös sellaisia lisätarpeita (ml. maatalouden kriisitukien toimeenpano), joihin suunnittelussa ei alun perin ole osattu varautua ja joiden tekninen toteutus on ollut huomattavasti alkuperäistä suunnitelmaa monimutkaisempaa.

Ulkopuolinen arvioitsija toteutti Mavin ja Mitpan toimeksiannosta Tukisovellushankkeen arvioinnin loppuvuodesta 2015. Arvioinnin tavoitteena oli tuottaa johdon päätöksenteon tueksi kokonaiskäsitys hankkeen käytäntöjen tilanteesta ja tuloksellisen toiminnan edellytyksistä. Arvioinnissa erääksi keskeiseksi suositukseksi nousi resurssitilanteen hallittu korjaaminen.

Lisätalousarvioon esitetyllä määrärahalisäyksellä pyritään varmistamaan, että tukien maksatuksista suoriuduttaisiin tavoitteellisessa aikataulussa ja helpotettaisiin myös tällä tavoin viljelijöiden vaikeaa taloudellista tilannetta.

Lisämäärärahan avulla järjestelmäkehitystä pystyttäisiin jatkamaan loppuvuonna 2016. Tarpeet jatkuvat myös vuonna 2017. Vuosien 2016 - 2017 määrärahoilla tulisi turvata järjestelmäkehityksen jatkuvuus siten, että vuonna 2018 päästäisiin siirtymään kehittämistyöstä ylläpitoon ja voitaisiin vähentää resurssitarvetta.

Tietojärjestelmien toimintoihin ja muutostarpeisiin vaikuttavat tulevina vuosina myös EU-säädösten ja kansallisten säädösten muutokset ohjelmakauden aikana sekä hallinnon rakenteisiin tehtävät muutokset.